

El malson del client bancari

El 2013, CatalunyaCaixa, Bankia i NovaCaixaGalicia trobaran destins diferents, mentre que els grups BMN, CEISS, Caja3 i Liberbank afrontaran processos de reconversió obligada. Amb tants moviments, el client sovint no sap quines entitats formen part del grup que aixopluga els seus diners, ni què passarà si la seva entitat canvia d'amo.

LA CAIXA

Els nombrosos moviments en el sector han creat desorientació en el client, que no sempre sap a quin grup pertany ara la seva entitat, si serà absorbida o guanyarà dimensió.

L'any 2010, els clients de Caixa Penedès passaven a formar part del grup Banc Mare Nostrum, una fusió freda (SIP) que permetia a l'entitat catalana mantenir la seva marca comercial però sumant esforços amb la balear Sa Nostra, Caja Murcia i Caja Granada. Fins aquell dia, els clients catalans només podien retirar diners dels caixers propis sense comissió, però ara podrien operar també als caixers de les tres companyes de viatge. Fins el desembre de 2011, en què culminava la integració i Caixa Penedès deixava d'operar amb ServiRed per sumar-se a Euro6000, la xarxa de les altres tres entitats. Des d'aquest moment, els clients de Penedès podrien treure diners sense comissió des de qualsevol caixer Euro6000, encara que no formés part de BMN. I quan el client creia haver memoritzat quins caixers penalitzaven i quins no... arriba l'absorció de Caixa Penedès pel Banc Sabadell i es torna a la casella de sortida de ServiRed.

El cas de l'entitat penedesenca no és pas l'únic. El batibull de logotips, noves marques, bancaritzacions de caixes, fusions, absorcions i fusions amb tots els ets i uts ha creat una confusió considerable entre els usuaris de banca, acostumats a una targeta de crèdit amb el color identificatiu de la seva caixa o banc i un logotip que no havia canviat en dècades. De sobte, però, apareixen noms com Unnim, BNC, CEISS, Liberbank, Bankia o Caja3, que no donen cap pista del seu origen o composició.

El procés de reestructuració bancària, que va començar el 3 de novembre

de 2009, quan el Banc d'Espanya decretava la integració de Caja Castilla la Mancha, intervinguda des del març d'aquell any, a Cajastur. El maig de 2010 es produïen les fusions de Caixa Terrassa, Caixa Sabadell i Caixa Manlleu (Unnim) i de Caixa Catalunya, Caixa Manresa i Caixa Tarragona (CatalunyaCaixa), i progressivament s'anunciaven fusions, absorcions i SIP d'entitats financeres de diverses comunitats autònomes. La més destacada, la de la Bankia de Rodrigo Rato, que acollia la discolora Caixa Laietana i Bancaixa en un magma liderat per Caja Madrid. Per la seva banda, Caixa Penedès i Sa Nostra es vinculaven a un altre SIP, Banca Mare Nostrum.

Començava així la destrucció d'entitats històriques, algunes de les quals centenàries, com les catalanes, i la transformació de caixes d'estalvi en bancs. Un canvi no sols de forma jurídica, sinó de filosofia, que posaria en escac l'obra social de les antigues caixes arrelades al territori.

Els efectius perduts. De moment, el sanejament de la banca ha costat 52.000 milions d'euros, que inclouen 39.000 milions d'ajudes del rescat europeu més 13.000 milions injectats al sector entre els anys 2010 i 2011. Un cost, de totes totes excessiu, que suposadament ha d'establir les bases perquè el sistema financer espanyol pugui facilitar la recuperació econòmica, és a dir, fer fluir el crèdit entre empreses, particulars i administracions. Pel que fa a les mateixes entitats, les xifres també parlen per elles mateixes. Les reestructuracions han comportat passar de 47 caixes d'estalvis i 49 bancs de dimensions molt diferents, a tot just 24 entitats financeres considerades com a bancs, i quatre petites caixes d'estalvi ubicades als Països Catalans que s'han mantingut intactes malgrat la crisi.

En les mateixes entitats també es viuen retallades massives: els expedients de regulació d'ocupació han fet desaparèixer uns 22.000 llocs de treball, de manera que han passat dels 273.000 als 251.000 empleats de banca a tot l'estat entre el 2009 i el 2012. I aquest 2013 es preveu la destrucció d'uns 15.000 llocs més, quan culminin integracions i es tornin a moure fitxes. De fet, queda pendent donar destí a Bankia,

El FROB espera a tenir el quadern de venda de CatalunyaCaixa. El BBVA, el Santander i el Sabadell hi estarien interessats, però és possible que l'entitat acabi trossejada en dues o més parts.

CatalunyaCaixa i NovaCaixaGalícia, que comportaran reduccions dràstiques de plantilla per part de qui se'n quedi la propietat. L'entitat gallega ha anunciat la sortida de 2.508 empleats; Caja Duero, 1.500; BBVA-Unnim, 600; Banca Mare Nostrum, 870; Banc de València, 890, Bankia farà fora uns 6.000 treballadors i CatalunyaCaixa esperarà a tenir nou propietari per redimensionar plantilla i xarxa d'oficines.

Pel que fa a les oficines bancàries, fins el setembre de 2012 s'han tancat 6.700 sucursals, i atenent a les directrius que Brussel·les ha imposat a la majoria d'entitats que han dut a terme una absorció, com és el cas del BBVA, la Caixa o el Banc Sabadell, però també les intervingudes, els analistes donen per fet el tancament d'unes 5.000 oficines més fins el 2014. Així, quedaran unes 35.000 sucursals a tot l'estat, les mateixes que hi havia a finals dels anys vuitanta.

Les 3 intervingudes. El Banc d'Espanya i el FROB tindran aquest any tres patates calentes sobre la taula: CatalunyaCaixa, NovaCaixaGalícia i la monumental Bankia. Intervingudes i engreixades fins a límits immorals, hauran de trobar destí. Ja sigui trossejada, com previsiblement passarà amb l'entitat catalana –que a hores d'ara encara no té entitats interessades oficialment perquè s'està preparant el quadern de venda de l'entitat, amb res-

piració artificial pagada pels contribuents, perquè l'Estat impedeix per terra, mar i aire la subhasta o liquidació de Bankia, o fent la viu-viu amb l'entitat gallega, que tindrà un marge de cinc anys per a determinar la seva subhasta o la liquidació definitiva.

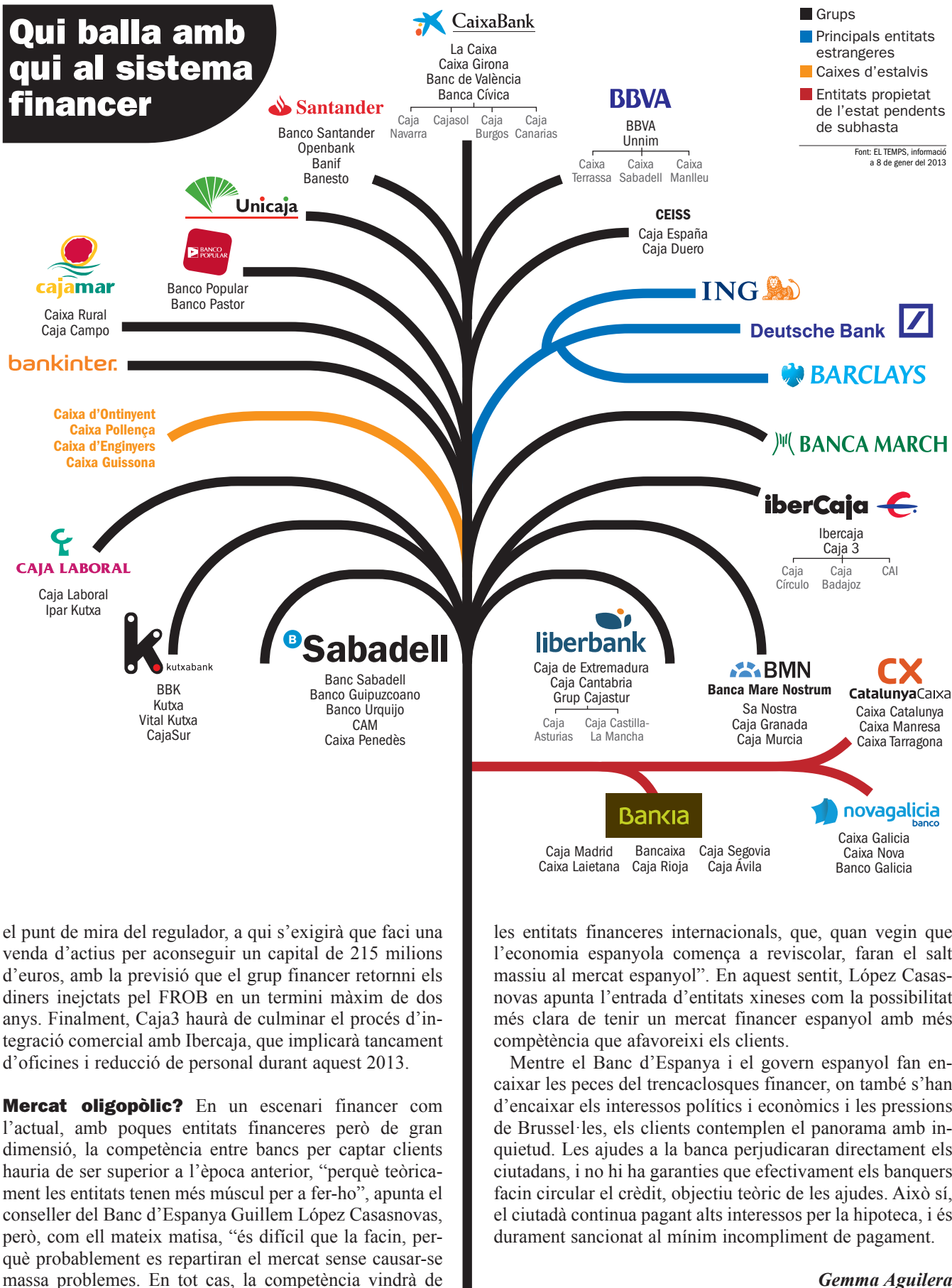
Tres solucions polítiques diferents per a entitats altament polititzades. Passi el que passi amb aquestes tres entitats, el que és clar és que els diners invertits pel FROB no es recuperaran ni de bon tros, i passaran a engreixar la factura que pagaran tots els ciutadans amb diner públic.

Al marge de les entitats que ara estan sota control de l'estat, el Banc d'Espanya també preveu plans específics per a un grup d'entitats que es troben en una situació molt complicada. Sobre CEISS, que aplega Caja Duero i Caja España, el BE considera que no és raonable ni previsible la devolució del capital públic injectat, de manera que es tracta d'una entitat en procés de resolució, que arribarà no més tard de l'any 2017.

Pel que fa al Banc Mare Nostrum, ja sense Caixa Penedès, el FROB s'hi convertirà en l'accionista majoritari, i el BE en preveu la sortida a borsa abans del 2017 per facilitar la recuperació de les ajudes públiques. Si fa no fa, la mateixa solució que es pretén donar a NovaCaixaGalícia.

També Liberbank, que arrossega el llast de Caja Castilla la Mancha, és en

Qui balla amb qui al sistema financer

el punt de mira del regulador, a qui s'exigirà que faci una venda d'actius per aconseguir un capital de 215 milions d'euros, amb la previsió que el grup financer retorni els diners inyectats pel FROB en un termini màxim de dos anys. Finalment, Caja3 haurà de culminar el procés d'integració comercial amb Ibercaja, que implicarà tancament d'oficines i reducció de personal durant aquest 2013.

Mercat oligopòlic? En un escenari financer com l'actual, amb poques entitats financeres però de gran dimensió, la competència entre bancs per captar clients hauria de ser superior a l'època anterior, "perquè teòricament les entitats tenen més múscul per a fer-ho", apunta el conseller del Banc d'Espanya Guillem López Casasnovas, però, com ell mateix matisa, "és difícil que la facin, perquè probablement es repartiran el mercat sense causar-se massa problemes. En tot cas, la competència vindrà de

les entitats financeres internacionals, que, quan vegin que l'economia espanyola comença a reviscolar, faran el salt massiu al mercat espanyol". En aquest sentit, López Casasnovas apunta l'entrada d'entitats xineses com la possibilitat més clara de tenir un mercat financer espanyol amb més competència que afavoreixi els clients.

Mentre el Banc d'Espanya i el govern espanyol fan encaixar les peces del trencaclosques financer, on també s'han d'encaixar els interessos polítics i econòmics i les pressions de Brussel·les, els clients contempen el panorama amb inquietud. Les ajudes a la banca perjudicaran directament els ciutadans, i no hi ha garanties que efectivament els banquers facin circular el crèdit, objectiu teòric de les ajudes. Això sí, el ciutadà continua pagant alts interessos per la hipoteca, i és durament sancionat al mínim incompliment de pagament.

Gemma Aguilera